

**YALPI TALAB VA YALPI TAKLIF.
ISTE'MOL, JAMG'ARMA VA
INVESTITSIYALAR.**

Reja

1. Iste'mol va jamharmaning iqtisodiy mazmuni hamda ularning o'zaro bog'liqligi
2. Jamg'arishning mohiyati, omillari va samaradorligi
3. Investitsiyalar va uning darajasini belgilovchi omillar.

Milliy iqtisodiyotda yangidan vujudga keltirilgan qiymat ya'ni milliy daromad va iqtisodiy jamg'arish maqsadlarida ishlatiladi. Istemol keng manoda jamiat iqtisodiy ehtiyojlarni qondirish jarayonida ishlab chiqarilgan tavar va xizmatlardan foydalanishni, uni isre'mol qilishni bildiradi. Bunda unumli ya shaxsiy istemol farqlanadi.

Unumli istemol bevosita ishlab chiqarish jarayonida tegishli bo'lib, ishlab chiqarish vositalari va inson ishchi kuchiningi ste'mol qilinishini, yani ulardan foydalanish jarayonini anglatadi.

Shaxsiy istemol ishlab chiqarish soxasidan tashqarida ro'y berib, bunda istemol buyumlaridan bevosita foydalaniladi yoki ular to'liq iste'mol qilinadi

Iste'mol

```
graph LR; A[Iste'mol] --- B[Unumli]; A --- C[Shaxsiy]
```

Unumli

Shaxsiy

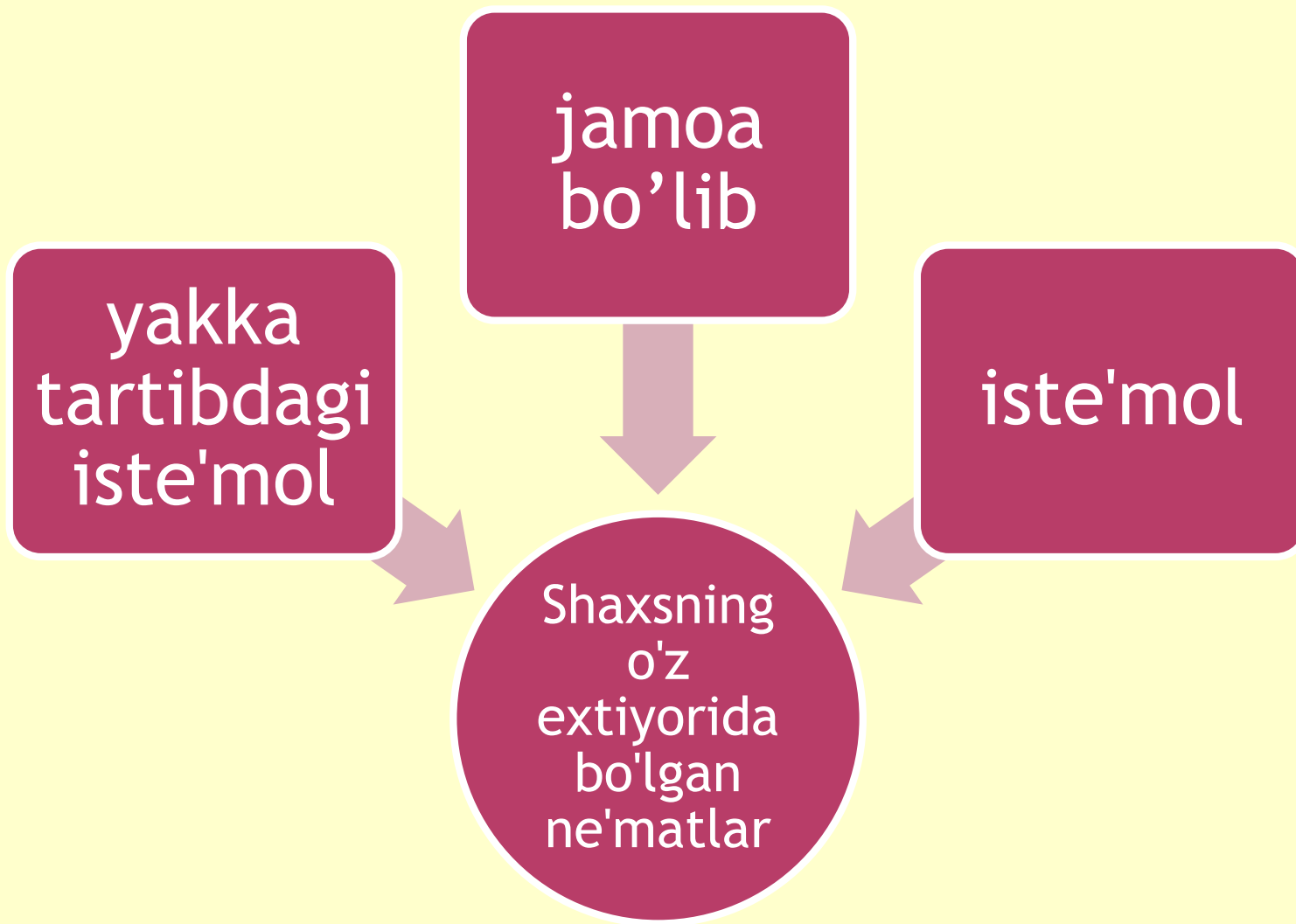
Istemol fondining shaxsiy daromadi shaklida xodimlar qo'lga kelib tushadigan qismi istemolchilik sarflari maqsadida ishlatiladi.

Istemolchilik sarflari- bu aholi joriy daromadlarining tirikchilik nematlari va xizmatlar uchun ishlatiladigan qismi

Jamg'arma - bu aholi, korxonalar (firma) va davlat joriy daromadlarining istemoldan qolgan qismining kelajakdagi ehtiyojlarini qondirish va foizli daromad olish maqsadlarida to'planib borishi

Shaxsiy daromaddan tashqari istemol va jamg'arma o'rtasidagi o'zaro bog'liqlikka tasir ko'rsatuvchi boshqa bir qator omillar ham mavjud bo'ladi. Bu omillarning asosiylari quydagilar

1

- Uy xo'jaliklari jamg'rgan boylik darajasi

2

- Narxlar darajasi

3

- Narxlar, daromadlar va tovarlar taklifi o'zgarishining kutilishi

4

- Istemolchi qarzlari

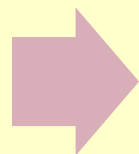
5

- Jamg'arish iqtisodiyotiga yalpi sarflarning tarkibiy qisimlari

Ixtiyordagi

Sof
daromad

**Daromad
omillari**

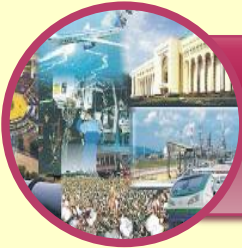
Jamg'arish deb , milliy daromadning jamg'arilgan qismining yani jamg'armaning asosiy va aylanma kapitallarni, shuningdek extiyot zaxiralarini ko'paytirish uchun sarflanishga aytiladi

O'zbekistonda capital qo'yilmalarda nodavlat sektorining ulushi 1991 yildagi 24 foizdan, 2000 yil 34,7 foizga yetgan

Investitsiya faoliyati quydagi manbalarhisobiga amalgam oshirishi mumkin

-investorlarning o'z moliyaviy resurslari (foyda, amortizatsiya ajratmalari, to'plangan pul jamg'rmalari va h. k.)

qarz olingan moliyaviy mablag'lar(oblegatsiya zayomlari, bank kreditlari)

- jalb qilingan moliyaviy mablag'lar(aktsiyalarni sotishdan olingan mablag'lar jismoniy va shaxslarning boshqa to'loblari)

Byudjetdan investitsyalrni moliyalashtirish

RESPUBLIKADA INVESTITSIYALARNING MOLIYALASHTIRISH MANBALARI BO'YICHA TUZILISHI

Yillik	1991 1	1992 2	1993 3	1994 4	1995 5	1998 8	2000 0
Jami capital quyilmalari	100,0 0	100,0 0	100,0 0	100,0 0	100,0 0	100,0 0	100,0 0
Shu jumladan byudjet mablag'lari	44,5 5	26,6 6	32,1 1	25,3 3	22,9 9	24,2 2	30,3 3
Korxonalar ^o z mablag'iari	38,7 7	52,9 9	46,2 2	47,1 1	47,0 0	49,2 2	26,4 4
Bank kreditlari	-	0,3 3	8,3 3	11,1 1	9,6 6	6,2 2	7,5 5
Chet el investitsiyalar Va kreditlari			0,1	6,6	14,0	20,3,	21,7
Axoli mablag'lari	16,8 8	20,2 2	13,2 2	9,9 9	6,5 5	- -	12,7 7

**Эътиборингиз
учун рахмат !**